

V E N D I M
“NË EMËR TË REPUBLIKËS”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë:

Fehmi Abdiu,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci,	Anëtar i “““
Hajredin Fuga,	Anëtari “““
Alfred Karamuço,	Anëtari “““
Kristofor Peçi,	Anëtar i “““
Kujtim Puto,	Anëtar i “““
Sokol Sadushi,	Anëtar i “““
Sabri Rrapi,	Anëtar i “““

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 12.1.2001, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura kërkesën me nr.98/4 Akti, që i përket:

KËRKUES: ALUSH ALLKJA, përfaqësuar nga avokat Arben Hakani.

OBJEKTI: Deklarimin si antikushtetues të vendimeve nr.119. datë 13.10.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan; nr.253, datë 28.12.1999 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr.78, datë 25.2.2000 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 31 germa “a, b dhe ç”; 32/2, 42/2 të Kushtetutës dhe 6 pika

I-rë e Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut

Kërkuesi, ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin si antikushtetues të këtyre vendimeve:

I) Në gjykimin e shkallës së parë, lidhur me veprimet proceduese të prokurorisë, konstatohen një sërë shkeljesh kushtetuese:

a) Akuza nuk i është komunikuar të gjykuarit menjëherë e hollësisht dhe mbi të gjitha, nuk është njoftuar familja për fillimin e procedimit penal të vrasjes, duke u shkelur nenet 31/a të Kushtetutës dhe 141/1, 3 dhe 296 e vijues të Kodit të Procedurës Penale.

b) Janë bërë një sërë veprime procedurale, pa praninë e mbrojtjes, kërkesë e parashikuar nga nenet 141/1, 3 dhe 296 e vijues të Kodit të Procedurës Penale.

c) Koha e pamjaftueshme për të realizuar mbrojtjen është shkelje tjetër kushtetuese e parashikuar nga neni 31 germa “b” e Kushtetutës. Gjatë gjykimit u paraqit një provë e qenies në Greqi të të gjykuarit, por gjykata nuk kërkoi plotësimin e saj.

ç) Gjykata e shkallës së parë, pranoi në seancën e tretë të procesit paraqitjen e provave (gjashtë deklarime dëshmitarësh), të cilat nuk ishin në dosjen hetimore më datë 5.2.1999, kur nga prokuroria u bë procesi për njohjen e të pandehurit me materialet e çështjes.

II) Gjykata e Apelit Durrës, duke zhvilluar gjykimin pa praninë e të pandehurit, ndonëse ka kërkuar të marrë pjesë, ka sjellë pasoja për të pandehurin.

III) Vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, i marrë në dhomën e këshillimit, duke mos pranuar rekursin për gjykim është një shkelje e rëndë procedurale penale.

Nga ai Kolegj është shkelur e drejta e mbrojtjes, e sanksionuar në nenin 33 të Kushtetutës dhe në nenin 6, pika 3, germa “c” e Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Gjykata nuk i jep përgjigje rekursit në të cilin janë ngritur probleme ligjore për një proces të drejtë e të rregullt ligjor.

GJYKATA KUSHTETUESE

Pasi dëgjoi relatorin, gjyqtarin Sabri Rrapi, shpjegimet e përfaqësuesit të kërkuesit dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Kërkuesi Alush Allkja me vendimin nr.119, datë 13.10.1999 të Gjykatës së rrethit Elbasan, është deklaruar fajtor për veprën penale të vrasjes me dashje me paramendim, në dëm të viktimës Afrim Uruçi dhe për atë të armëmbajtjes pa leje, të parashikuara respektivisht nga neni 78 dhe 278/2 të Kodit Penal dhe dënuar përfundimisht me 24 vjet burgim.

Mbi ankimin e të gjykuarit, Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.253, datë 28.12.1999 ka

vendosur lënien në fuqi të vendimit të shkallës së parë. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, çështjen mbi bazën e rekursit të paraqitur nga i gjykuari, e ka shqyrtuar në dhomën e këshillimit dhe ka vendosur mospranimin e tij me arsyetimin se “rekursi i paraqitur nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 432 i Kodit të Procedurës Penale dhe se vendimet e dhëna nga Gjykata e Shkallës së Parë Elbasan dhe nga ajo e Apelit Durrës, janë të drejta dhe të bazuara në ligj”.

Nga gjykimi i kësaj çështje në seancë plenare, Gjykata Kushtetuese konstatoi, se në të tria shkallët e gjykimit nga gjykatat e zakonshme vërehen shkelje të rënda procedurale, të cilat e bëjnë procesin të parregullt. Shkelje antikushtetuese janë bërë që në fazën e hetimit. Gjatë hetimit, nuk është komunikuar akuza menjëherë e hollësisht, pasi organi i hetimit nuk ka caktuar mbrojtës që të komunikonte akuzën e të pandehurit, i cili ishte në mungesë, duke shkelur nenin 31/a të Kushtetutës.

I pandehuri nuk është njohur me të gjitha materialet në ngarkim të tij, nga prokurori para se çështja të kalonte për gjykim, siç janë gjashtë deklaratimet e personave që kanë dijeni për çështjen, të cilat nuk ishin në dosjen hetimore më datën 5.2.1999 kur nga prokurori është bërë procesi për njohjen e të pandehurit me materialet e çështjes. Këto prova janë paraqitur vetëm në gjykatën e shkallës së parë pas disa seancave, me kërkesë të gjykatës. Në këtë vështrim, është shkelur e drejta e mbrojtjes të të gjykuarit.

Konstatohet gjithashtu, se nga data 27.7.1998 që është regjistruar çështja e të gjykuarit nga organet e hetimit dhe deri në datën 1.2.1999 që është caktuar mbrojtës, janë bërë një sërë veprimesh procedurale pa praninë e mbrojtësit, ç’ka përbën shkelje të garancisë për realizimin në kohë të mbrojtjes (neni 31/b i Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë). Dosja hetimore ka kaluar për gjykim më datën 5.2.1999, dmth. 4 ditë pas pjesëmarrjes së mbrojtësit, çka ka sjellë pamundësinë objektive në hetuesi për të realizuar mbrojtje efikase e në kohë.

Nga materialet e çështjes nxirret konkluzioni, se gjykata e shkallës së parë që e ka deklaruar fajtor të pandehurin, e ka marrë të mirëqenë akuzën, duke cenuar parimin e prezumimit të pafajësisë që parashikohet nga neni 6, pika 2 e Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut dhe nga neni 4 i Kodit të Procedurës Penale. Në këto dispozita parashikohet, se çdo person i akuzuar për një shjellje të ligjit prezumohet i pafajshëm derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht. Cenimi i këtij parimi të rëndësishëm procedural nga ana e gjykatës tregon se nuk është zhvilluar një proces i rregullt ligjor, që shprehet qartë në qëndrimin e mbajtur nga gjykata ndaj alibisë së pretenduar nga i pandehuri, sipas të cilit, në kohën e krimit ndodhej në Greqi.

Gjykata Kushtetuese konkludon, se shkeljet procedurale të rëndësishme të lejuara nga organi i akuzës dhe nga gjykata e shkallës së parë që ka deklaruar fajësinë e të pandehurit, nuk i ka korrigjuar as Gjykata e Apelit, as Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

Gjykata e Apelit jo vetëm që nuk i ka konstatuar shkeljet e lartpërmendura, por ajo vetë ka bërë shkelje të rënda procedurale, pasi nuk e ka siguruar paraqitjen e të gjykuarit, i cili ka kërkuar me insistim të thirrëj për t’u dëgjuar në atë Gjykatë.

Edhe vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, është i cenueshëm. Kështu, Kolegji Penal ka vendosur në dhomën e këshillimit mospranimin e rekursit të paraqitur nga i pandehuri me arsyetimin, se rekursi nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 432 i Kodit të Procedurës Penale.

Nga përmbajtja e rekursit që ka paraqitur i gjykuari në Kolegjin Penal del, se në të janë ngritur shkaqe që kanë të bëjnë me mosrespektimin e normave procedurale. Këto shkelje të rënda me karakter procedural dhe kushtetues, siç u përmendën më lart në këtë vendim, nuk janë vlerësuar nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, i cili në këto kushte, ishte i detyruar ta kalonte çështjen për gjykim në seancë dhe jo në dhomën e këshillimit siç ka vepruar.

Nga ana tjetër, vendimi i Kolegjit Penal është i cenueshëm sepse megjithëse nuk ka pranuar rekursin, është shprehur në themel për çështjen në paragrafin e dytë të tij kur pranon se “vendimet e dhëna nga Gjykata e Shkallës së Parë Elbasan dhe nga Gjykata e Apelit Durrës janë të drejta dhe të bazuara në ligj”. Në dhomën e këshillimit, nuk mund të vendoset mbi drejtësinë ose jo të vendimeve të shkallëve më të ulta, por vetëm në seancë gjyqësore dhe me pjesëmarrjen e palëve.

Gjykata Kushtetuese, përfundimisht konkludon, se gjykatat e të tria shkallëve kanë zhvilluar një proces të parregullt ligjor, në kundërshtim me nenin 42/1 të Kushtetutës dhe nenin 6 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut; për rrjedhojë duhet të shfuqizohen vendimet e tyre dhe çështja të dërgohet për rigjykim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f të Kushtetutës dhe 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë“, me shumicë votash,

V E N D O S I:

Shfuqizimin si antikushtetues të vendimeve nr.19, datë 13.10.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan; nr.253, datë 28.12.1999 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr.78, datë 25.2.2000 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Tiranë, më 7.2.2001

Nr. 98/4 i Regj.Themeltar

Nr. 4 i Vendimit